

Rozwiązania równań
zlinearyzowanej hydrodynamiki w
obszarach ograniczonych

dr Marek Dudyński

Oznaczenia:

$$\begin{array}{ll} \rho(x, t) - \text{gęstość} & \rho(x, t) \\ (\bar{u})(x, t) - \text{wektor prędkości} & \begin{array}{l} u_1(x, t) \\ \text{definiujemy: } \bar{\Phi}(x, t) = u_2(x, t) \\ u_3(x, t) \end{array} \\ T(x, t) - \text{temperatura} & T(x, t) \end{array}$$

Równania zlinearyzowanej hydrodynamiki przyjmują postać:

$$\partial_t \bar{\Phi} = L \bar{\Phi} \quad (1)$$

Gdzie:

$$L \bar{\Phi} = \begin{bmatrix} -m \bar{\nabla} \bar{u} \\ -\alpha \bar{\nabla} \rho - \beta \bar{\nabla} T + \nu \delta \bar{u} + \delta \bar{\nabla} (\bar{\nabla} \bar{u}) \\ \rho \Delta T - \mu_1 \bar{\nabla} \bar{u} \end{bmatrix} \quad (2)$$

Równanie (1) rozważamy w obszarze $\Omega \subset \mathbb{R}^3$ $d(\Omega) < \infty$

Z warunkami brzegowymi :

$$\begin{bmatrix} \bar{n} \bar{\nabla} \rho = 0 \\ \bar{n} \bar{u} = 0 \\ \bar{n} \bar{\nabla} T = 0 \end{bmatrix} \quad (3)$$

I. Możemy pokazać, że istnieje operator ewolucji $T(t)$, dla którego operator L jest generatorem ciągłej półgrupy $\bar{\Phi}(t) = e^{Lt} \bar{\Phi}(0)$, dla $\bar{\Phi}(0)$ spełniających warunki (2)

II. Możemy wykonać transformaty Laplace'a równania (1) i badać własności operatora $(L - z)^{-1}$ i wtedy badamy problem własny operatora L

$$L \bar{\Phi} = \lambda \bar{\Phi} \text{ w } \Omega \quad (4)$$

Z warunkami brzegowymi (3).

Lemat 1. Załóżmy, że istnieją funkcje $\rho, \bar{u}, T \in W^{1,2}(\Omega)$ spełniające równanie (4) z warunkami brzegowymi (3) wtedy:

$$\operatorname{Re} \lambda \leq 0$$

Twierdzenie 1. Operator $(L - \lambda)^{-1}$ jest zwartym operatorem w $L^2_\beta(\Omega)$.

Szkic dowodu

Lemat :

$$\frac{-\alpha}{m} \lambda^i \int_{\Omega} \rho * \rho - \beta \frac{\lambda^i}{\mu_1} \int_{\Omega} T * \Delta T - \mu \int_{\Omega} \bar{u} * \Delta \bar{u} + \delta \int_{\Omega} u * \bar{\nabla} (\bar{\nabla} \bar{u}) = \lambda \int_{\Omega} \bar{u} * \bar{u}$$

Z części urojonej dostajemy tożsamość :

$$\int_{\Omega} u * u = \frac{\alpha}{m} \int_{\Omega} \rho * \rho + \frac{\beta}{\mu_1} \int_{\Omega} T * T$$

W rezultacie dostajemy dla części rzeczywistej następujące wyrażenie :

$$\Re \lambda = \frac{-1}{2} \left[\int_{\Omega} u * u \right]^{-1} \left[\frac{\xi_1 \beta}{\mu_1} \int_{\Omega} \nabla T^i \nabla T + \delta \int_{\Omega} (\bar{\nabla} \bar{u}) \right] + \nu \int_{\Omega} \bar{\nabla} u^i \nabla \bar{u}$$

$$\Re \lambda < 0$$

Równość zachodzi dla $T = \text{const}$ i $u = \text{const}$

Szkic dowodu twierdzenia

Twierdzenie 1. Rozważamy rodzinę operatorów :

$$\begin{aligned} \left(\alpha m \frac{\lambda^i}{|\lambda|^2} \right) \bar{\nabla} (\bar{\nabla} \bar{u}) - \beta \nabla T + \nu \Delta \bar{u} &= \lambda \bar{u} \\ -\nu \bar{\nabla} \bar{u} + \xi \Delta T &= \lambda T \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (\bar{n} \bar{u} &= 0) \\ (\bar{n} \bar{\nabla} T &= 0) \end{aligned} \quad \text{na } \partial \Omega$$

jeżeli \bar{u}, T należy do $L^2(\Omega)$

$$\left[-(\nu + \delta) + \alpha m \frac{\lambda^i}{|\lambda|^2} \right] \int_{\Omega} \bar{\nabla} u * \bar{\nabla} u - \xi \frac{\beta}{\mu} \int_{\Omega} \nabla T * \nabla T = \frac{\lambda \beta}{\mu} \int_{\Omega} T * T + \lambda \int_{\Omega} \bar{u} * \bar{u}$$

$\bar{u}(T)$ należy do $(W^{1,2})$ więc (\bar{u}, T) jest elementem $(W^{2,2})$

Podobnie dalej u jest elementem $(W^{3,2}(\Omega))$, T jest elementem $(W^{3,2}(\Omega))$

więc, z twierdzenia Sobolewa : (u) jest elementem $(C_1(\Omega))$, T jest elementem $(C_1(\Omega))$, a operator $((T_\lambda - \lambda)^{-1})$ jest zwarty w (L^2)

Własności operatora L

Wniosek 1. Widmo operatora L jest czysto punktowe.

Wniosek 2. Operator ewolucji można zapisać w następującej postaci :

$$T(t)\Phi(0) = \sum_1^N e^{\lambda_i t} (\Psi_i, \Phi(0)) \Phi_i$$

*gdzie Ψ_i – lewe funkcje własne
a Φ_i prawe funkcje własne, odpowiadające wartości własnej λ_i*

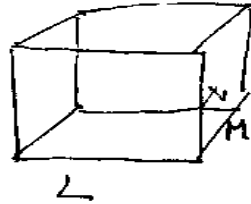
Poszukujemy teraz bardziej szczegółowych informacji dotyczących widma operatora (L).

- 1. Ile jest wartości własnych i od czego zależy*
- 2. Jak wygląda przejście graniczne do hydrodynamiki w R^3 tzn. dla ($d(\Omega) \rightarrow \infty$) czy $\lim \|T_\omega(t)\Phi(0)\| = 0$*

Operator w pudle

rozwiązanie w pudełku prostokątnym

$L \times N \times M$

Takie rozwiązanie możemy też zbudować dla jednego z dwóch warunków:

$$(A) \left. \begin{aligned} \bar{n} \bar{\nabla} s &= 0 \\ \bar{n} \bar{u} &= 0 \\ \bar{n} \bar{\nabla} T &= 0 \end{aligned} \right\} \text{ lub } \left\{ \begin{aligned} s &= 0 \\ \bar{n} \bar{\nabla} (\bar{n} \bar{u}) &= 0 \quad (B) \\ T &= 0 \end{aligned} \right.$$

Poszukujemy rozwiązań typu funkcji periodycznych

$$s = A \cos \bar{k} \bar{x}$$

$$\bar{u} = \bar{u} \sin \bar{k} \bar{x}$$

$$T = B \cos kx$$

dla (A)

$$\text{lub } s = A \sin \bar{k} \bar{x}$$

$$\bar{u} = \bar{u} \cos \bar{k} \bar{x}$$

$$T = B \sin kx$$

dla (B)

$$\bar{k}_{L,m,n} = \left[\frac{2\pi}{L} l, \frac{\pi}{H} m, \frac{\pi}{N} n \right] \quad (l, m, n) = 1, 2, 3, \dots$$

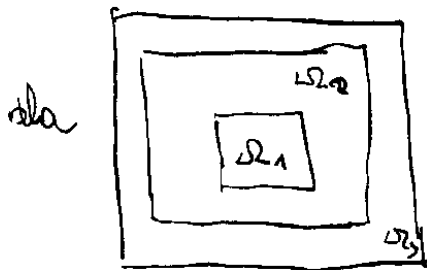
$$g_i^{L,m,n} = \lambda_i(\bar{h}_{L,m,n})$$

$$\bar{\phi}_i = \bar{\phi}_i(\bar{h}_{L,m,n})$$

$$\sigma(L^\Omega) \subset \sigma(L^{\mathbb{R}^3})$$

dla zbioru funkcji $\bar{\phi}$ spełniających warunki brzegowe (3)

$$\lim_{(L,m,n) \rightarrow \infty} \|\bar{T}^\Omega(t) - T^{\mathbb{R}^3}(t)\|_2 = 0$$

$$\operatorname{Re} \lambda_i^{\Omega_3} \leq \operatorname{Re} \lambda_i^{\Omega_2} \leq \operatorname{Re} \lambda_i^{\Omega_1}$$

przynajmniej dla dostatecznie dużych pudeł.

Widmo operatora w pudle

